

**Rvperti Ab||batis Monasterii || Tvitiensis Ordinis S.
Benedicti The||ologi antiqui, Opera duo, ut egregia sanè,
ita diu desiderata, multoq[ue] || labore perquisita, ac
sumptu haud ita modico ...**

Rupert <von Deutz>

Colonia, M. D. XXVI.

VD16 R 3796

Qu[omod]o suscitatu[m] fuerit sup[er] d[ominu]m Chr[istu]m hoc
mysteriu[m] huius pastoris, in eo, q[uo]d. lxx. uiros, ut de spiritu eius
daret[ur] eis, co[n]gregare iussus est ad ostium tabernaculi ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71860](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71860)

Plalm. 8. dñi nostri Iesu Christi, quia non solū minoratus est: paulominus ab angelis, ueq; etiam minor uisus est Moyses & oibus pphetis. Lōge supra formā illā, in qua super terrā uisus & cū hoibus cōuersatus est, supra formā serui, in qua potuit etiā crucifigi, sunt ea quæ testificamur de ipso scdm scripturas ueritatis, scripturas in primis huius Moysi. Qd sciens ipse, cum de aduentu spūs sancti loqueret, dixit: Ille me clarificabit, quia de meo accipiet, & annūciabit uobis. Statimq; subiunxit. Omnia quæ habet pater, mea sunt. Propterea dixi, q de meo accipiet, & annūciabit uobis. Quid nam est, quod ait, oia quæ habet pater, mea sunt: nisi ac si diceret, oēs scripturæ, quas utiq; cōdidit pater, p nuncios suos Moysen & pphetas alios, in me tendunt: Cū ergo spūs ueritatis faciet uos intelligere qpiā eorū quæ scripta sunt de me in lege & pphetis & psalmis, hoc plane erit accipere de meo, & annūciare uobis, atq; hoc agēdo ille me clarificabit, scilicet apud uos & apud oēs q credēt sermonibus uestris dū maiora sentietis, quā nūc de me ipso supra id qd nūc uidetis in me, aut ex me auditis.

Iohan. 16
Ille de meo accipiet.

Lucæ. 24

Quomodo suscitatum fuerit super dominum **Christum** hoc mysterium huius pastoris, in eo, quod septuaginta uiros ut de spiritu eius daretur eis, congregare iussus est ad ostium tabernaculi foederis.

Moyse congregans .lxx. uiros, typum Christi Heb. 11.

Ca. III. Gitur Moyses cōgregans septuaginta uiros de senioribus Irahel, q̄s nouerat ipse, qd senes essent & magistri, ad hoc ut de spū suo daret eis in ministerio, significat dñm nrm Iesum Chrm, q̄ discipulos quos elegit notos habēs qd senes eēt id est, fidē haberēt, in qua testimoniū (ait Apl̄s) cōsecuti sunt senes, id ē, sancti p̄res, iccirco cōgregauit ut participes eos faceret spūs sui q̄ in ipso est: nō ad mensurā sicut in qlibet sc̄ōz, sed (sicut ait apl̄s) quia in ipso habitat plenitudo diuinitatis corporaliter. Do-

Coloss. 12
Lucæ. 3

Spūs sanctus i Christo plerissime

cet nos hoc colūba illa, quæ baptizato eo uisa est descendēs in eū, sicut Lucas manifestius scribit, quia apertū est cœlū & descendit spūs sanctus corporali specie, sicut colūba, in ipm. Nimirū & illa corporalis species quiddā totū integrū atq; indiuiduū: & istud Apl̄s dicitur: quia in ipso habitat plenitudo diuinitatis corporaliter, hoc asserūt, quia spūs sc̄tus huic nō ad mensurā datus est, sed totus in ipso est, totus in ipso manet, cū oibus donis suis: sicut corporalis species colūbæ tota in eū descendit cū oibus mēbris suis, nō qd tunc spūs sanctus in illo esse uel manere cœperit, sed qd in eo esset, qd in eo maneret, tali specie demonstrauit. Deniq; si de natura eius humana recogitet aliquis, certū est, quia manet in eo spūs sanctus ab initio cōceptionis, q̄ppe quē de spū sancto uirgo intemerata cōcepit. ¶ Si autē de diuina natura sermo sit, stultū est ambigere, utrū in filio spūs sanctus sit cū & pater & filius & spūs sanctus una substantia sit, nullo loco separabilis, nullis accidētibus permutabilis. Vbi iste legislator & benedictionis dator, uiros istos cōgregauit, ut de spiritu suo daret eis: Ad ostiū tabernaculi foederis, & ibi stare secū fecit. Qd est ostiū tabernaculi, cœlestis tabernaculi, nō manufacti: Non em̄ ignotū esse debet aliud esse tabernaculū, qd fixit deus & nō homo. Et aliud, qd iubēte deo scdm exemplar illius fixit homo, iubente (inquā) & dicente deo. Inspice & fac scdm exemplar, qd tibi in mōte monstratū est. ¶ Quod ergo est ostiū cœlestis tabernaculi, nisi passio dñi nostri Iesu Chri, in qua patefactū est latus eius lācea militis, unde sanguis & aqua pfluxit: Non em̄ aliud nouimus ostiū, neq; aliunde, nisi per fidē huius sacramēti, est nobis introitus, siue transitus in locū tabernaculi admirabilis usq; ad domū dei.

Num. 11

Exo. 25.
Ostiū tabernaculi in Ch̄o, latus eius lanceatum

Plalm. 41
Rom. 6

Iohan. 17.
Lucæ. 22

Actu. 2

Ad illud quidē ostiū omēs adducimur, omēs quicunq; in Ch̄o Iesu baptizati sumus, nam in morte ipsius baptizati sumus (ait Apl̄s) & ibi spiritū sanctū accipimus. ¶ Sed pulchrū est hic illos primores uiros attendere: quos tunc præsentialiter adduxit, dicens inter cetera, subleuatis in cœlū oculis, quos dedisti mihi custodiui, & nemo perijt ex eis nisi filius p̄ditionis. Quō stare fecit eos secū: Vos estis (ait) qui permansistis mecū, & ego dispono uobis, sicut disposuit mihi pater meus regnū. Ita steterunt cū eo ad ostiū tabernaculi non dico septuaginta uiri, immo uiri iam centū & uiginti, qñ descendit dñs, & auferens de spū Chri, tradidit eis, qñ factus est repente de cœlo sonus tanq; aduenientis spiritus uehementis, & appauerunt illis dispersitæ linguæ tanquam ignis.

¶ De eo quod uicq; ad illud patienter sustinuerat dominus: postquam autem tot homines acceperunt de spiritu Moysi, murmurātem populum percutere cœpit, & in cuius rei figura istud contigerit.

Caput. III.

M ultū